

PRÒXIM CONCERT

ULTIM DE CURS, A CÀRREC DE LA

SIMFÒNICA

DE MADRID

Aquest element temàtic continua son natural desenrotllament per diverses flexions tonals i conseqüents melòdics, amb successives reaparicions que donen unitat i homogeneïtat al conjunt. Aquesta primera exposició acaba sobre una cadència originalíssima.

Segueix la segona idea, que, començada en *si menor*, passa per una sèrie d'indecisions tonals.

Aquest segon tema constitueix un element de diversificació que als pocs moments en retorna altra vegada a la idea inicial, que reapareix ara en el piano en el to de *fa major*.

Del piano passa al violí, i alternativament al violoncel.

Ajudat el compositor per transaccions tonals, enllaça aquest fragment amb un altre moment de diversificació que ens porta a la introducció, altra vegada.

Ve, després, el que podríem anomenar la segona aparició integral del tema fonamental, atacada pels dos instruments de corda, als quals s'uneix finalment el piano, en una repetició en forma de *tutti*.

En el final torna a reaparèixer el tema segon i una curva melòdica serveix de brevíssima *coda* per acabar la peça.

TRIO DE BARCELONA

ES aquesta agrupació—una de les poques de les de música da camera que més ha contribuït a l'enlairament del gust musical català, la que per la disciplina de sos elements integrants com també per la labor esplendorosa que han realitzat—una de les entitats catalanes que podem, amb orgull, posar al costat de les estrangeres de la mateixa naturalesa, i àdhuc al costat de les que fora de nostra terra han assolit més renom.

La història de l'entitat és tan ràpida com brillant.

Units, per iniciativa de Marès, els tres elements artístics, varen pendre el nom de llur ciutat natal per passejar-lo en triomf boi demostrant al món musical que a Catalunya, ultra els teixits i la maquinària, ens queda, per fortuna, quelcom encara per exportar. Així, al igual que l'Orfeó Català i el desaparegut i gloriós Quartet Renaixement, el Trio de Barcelona ha reivindicat el bon nom de Catalunya a l'extranger.

Treballà un bon espai de temps en silenci, ignorat de sos propis compatriotes i entregat per complert a l'estudi d'un repertori importantíssim i ben extens. El seu primer concert, d'una audàcia inconcebible, és donat davant el públic de Berlin. L'èxit d'aquesta audició, donada en la «Klindword Scharwenka Seal» al novembre de 1913, amb obres de Beethoven, Schumann i Dvorak, està registrat en la premsa de la capital alemanya, amb un elogi entusiasta i unànim.

Animats pel resultat de llur atrevídissima temptativa, repeteixen la prova,

al cap de pocs dies a Brusel·les, i després a la «Schola Cantorum» de París, obtenint en ambdós concerts el mateix falaguer èxit.

I amb les brillantíssimes notes en la seva incipient fulla de serveis, retornen a Catalunya per presentar-se per primera vegada davant el públic barceloní, el qual ratifica, en el concert celebrat al «Palau de la Música Catalana» el dia 14 de desembre de 1913, els tres primers èxits.

Des d'aleshores, el Trio de Barcelona emprengué diverses excursions per les principals ciutats d'Espanya, Catalunya, Hol·landa i França, fins que la guerra posà una valla als seus viatges per l'extranger. Més tard reprengué les «tournées» espanyoles, anà també al sud de França, emprenent, en 1917, una importantíssima «tournée» per l'Amèrica del Sud, que va repetir-se en 1919, després dels grandiosos èxits assolits en sos concerts madrileys i barcelonins.

Finalment, ha donat a la Sala Mozart de Barcelona l'audició íntegra de tots els Trios de Beethoven, la qual fou acollida per tota la premsa catalana amb mots de verdadera reconeixença i amb intensíssims elogis.

El Trio de Barcelona s'ha guanyat mots entusiastes de tots els mestres catalans, d'entre els quals transcrivim els que li dedicà el plorat mestre Felip Pedrell:

«Tres artistes nostres, bons professors de música, estudiosos, joves i decidits, s'associaren poc temps ha, per dedicar-se al cultiu de la música da camera, element vulgaritzador, en gran manera, de la cultura pública.

Després d'associar-se estudiaren llargament, i quan, sense presses, els semblà que tenien ales per volar i sentien vehements desitjos de veure el que hi havia darrera els horitzons, emprengueren la volada, amb l'ardor temerari, però simpàtic, d'artistes entusiastes del seu art. I tan alta emprengueren aquesta volada, que arribaren a Berlín, no res menys que a la capital alemanya, en la qual hom diu que es fa i es propaga el més quintaessenciat de la música. Però no va pas aturar-se aquí llur aventura, sinó que va repetir-se a Brusel·les, a París i després, recordant-se de llur pàtria, varen cobejar els aplaudiments barcelonins.

Totes aquestes coses i moltes d'altres us contaran els retalls dels periòdics i revistes que formen l'àlbum d'aquesta gloriosa victòria guanyada per aquests joves decidits i entusiastes artistes que porten els noms de Ricard Vives, Marian Perelló i J. Pere Marès, tots ells barcelonins i excel·lentíssims professors i concertistes de sos respectius instruments.

GRANADOS

LA personalitat del compositor català Enric Granados (1) és, a ben segur, coneguda de la majoria dels assistents al concert d'avui, els quals l'hauran descoberta en tota sa valor en alguna de ses *Dances*, *Goyescas* o *Tonadillas*, que són ses obres més populars.

L'*allegro appassionato* que clou el programa d'aquesta sessió és el darrer temps de la *suíte* «Elisenda», que fou composta perquè l'interpretessin els alumnes de l'Acadèmia del mestre.

El primer temps d'aquesta *suíte* està escrit per petita orquestra i piano; el segon és un *lied* per soprán; el tercer, una *trova* per violoncel; i el quart, l'*allegro* per piano, violí i violoncel que avui s'interpreta, únic de l'obra que ha restat inèdit fins aquesta data. Va tocar-se per primera vegada a Barcelona, interpretant la part de piano el propi Granados i les de violí i violoncel els Srs. Perelló i Marès.

La composició s'inicià per una molt breu introducció que, començada pel piano sol, és continuada pel violí i el violoncel, en una línia melòdica descendent que prepara l'aparició del tema principal, atacat pel violí, sostingut pel piano; el qual és repetit després pel violoncel.

(1) Granados nasqué a Lleyda en 1867.

BEETHOVEN

BEETHOVEN ha esdevingut el mestre per excel·lència de la música instrumental. En el Quartet especialment; i també en alguns Trios, arribà a la forma perfecta; no sobrepujada encara, després de 1827, per cap altre compositor. Si alguns dels trios beethovenians estan mancats de la independència, ardidesa i seguretat que tant clarament es mostren en les sonates per piano i, d'una manera més frapant encara, en tots els seus quartets, no obstant, cal reconèixer en la majoria d'aquelles obres una importantíssima valor.

Els trios de Beethoven són inferiors, en conjunt, a la sèrie dels 17 quartets de corda, però aïlladament en trobem alguns de tant o més importants que les millors de les simfonies d'aquest formidable autor.

Cap dels trios no ha estat sobrepujat encara per cap altre compositor, car en tots ells, cadascun dels instruments desempenya d'una faïso admirable i perfectament lligada, el paper que li correspon, ço que no es troba gaire sovint en altres obres, àdhuc en les més importants, d'aquest gènere.

El Trio en *si bemoll* fou compost, en 1785, a Bonn, i en 1811 fou dedicat i enviat per Beethoven a la seva deixeble «la petita amiga Maximiliana Brentana, per tal d'encoratjar-la a tocar el piano».

Es una de les peces més gentils de l'excels autor, tota ella curulla d'infantina simplicitat, que consta d'un sol temps i no porta número d'*opus*, per haver restat inèdita fins després de la mort de l'autor.

Es una de les obres més delicades i característica de la primera època de Beethoven.

Variacions en *mi bemoll*, op. 44, és una obra de molta major profunditat que l'anterior.

EL PETIT MOLI D' AIGUA (The water-wheel)

Exquisida i graciosa pintura, en la qual el gust antic per aquesta mena de reproduccions s'alla a la més delicada harmonia moderna.

La vivacitat i el lleuger i ponderat encant dels clavicembalistes reviu tot en aquest quadret ple de moviment i de color.

Proporcionen, d'una discretíssima manera, la suggestió rítmica, el piano i el violí, sobre un doble pedal del violoncel.

Es, aquesta, una obreta plena d'optimisme una mica romàntic, però d'una bellesa imponderable.

PERELLÓ

L'OBRETA de Marian Perelló que va en el programa del concert d'avui no vol tenir altra transcendència que la d'ésser un sincer homenatge al mestre Albéniz.

Fou composta, amb altres dues petites obres, també per trio, en una de les primeres tournées que l'agrupació barcelonina feu per terres d'Espanya, amb motiu d'una descoberta que, tot regirant antics papers del seu pare, feu el fill d'Albéniz; la qual, mostrada que fou per ell a Perelló, aquest començà a glossar els petits motius, ampliant-los i ornant-los fins a convertir-los en les tres esmentades obres, les quals, pulides amb tot l'amor pels altres dos artistes del Trio, foren ben aviat completament terminades.

Són totes tres, obres d'una delicadíssima inspiració, tractades amb fervorós amor i bastides amb molt garbosa i mestrívola traça, plasmadora de tot l'ardor posat en la feina, que recorden desseguida el sabor castiç del popular compositor de Camprodon.

fort esperit crític i judiciosament seleccionador», ço que fa de la seva obra una obra originalíssima i perfectament moderna.

Eugène Goossens nasqué a Londres al mes de maig de l'any 1893. Estudià a Brusel·les i més tard al *Royal College of Music*, el violí amb Rivarde, el piano amb Dykes, l'harmonia amb el Dr. Wood i la composició amb Stanford.

Ha format part de l'orquestra del *Queens-Hall* i del *Philharmonic String Quartet* i rescentment es preguntava el *Musical Times* si hi ha a Anglaterra un director d'orquestra que li sigui superior.

A la jove edat de 25 anys és ja autor d'un bon nombre d'obres de música da camera: dues obres per quartet, un quintet, cinc Impressions per trio, una rapsòdia per violoncel, una sonata per piano i violí, varies melodies i tres interessantíssims reculls de peces per piano, la major part de les quals, i altres que deixem de consignar, han estat editades per la casa anglesa J. & W. Chester.

Per la gràcia de la inspiració, clara i ingènua en cada fragment, «Cinc Impressions d'un dia festiu» esdevé una de les obres més suggestives, de pura bellesa sonora i colorida.

Dos dels cinc quadrets, els més descriptius de l'obra, ens seran avui a gustar. Són curts de dimensions, de factura ben espontània, frescos, bells i de sonoritat senzilla i clara.

L'ESGLÉSIA DEL LLOGARET (The village church)

Pàgina plena de pau i serenitat, tota curulla de tranquil sentiment. L'evocació de l'ambient es fa per una discreta alusió al element descriptiu, referint-se a fórmules evocatives ben generalitzades: sonar llunyà de campanetes de cloquer camperol, la melodia de les quals s'exten llargament en son tema tranquil i contemplatiu.

Les campanes sonen més lluy; després llur melodia es perd entre la boira. El tema inicial retorna, envoltat de grises tonalitats que el van disolent de mica en mica.

MENDELSSOHN

SCHUMANN, Wagner i Mendelssohn són els tres cims més alts de l'art musical alemany del segle XIX, que enclouen, amb llur diferent estil personalíssim, les qualitats profundes de tota una raça.

Són els tres grans artistes romàntics.

Fèlix Mendelssohn Bartholdi, «el Murillo de la Música», segons apreciació de J. Combarieu, nasqué, en 1809, a Hamburg. Son pare, Abraham, bella figura patriarcal, feu batejar en 1821 tots els seus fills, que esdevingueren cristians protestants, de jueus que eren.

Fèlix, educat en el si d'una família rica, honesta i ben unida, adquirí una brillant i intensa cultura, prop del professor Heyre, el pintor Rosel, el pianista Berger, el violinista Henning i el mestre de teoria Zelter, de tal manera que als nou anys interpretava ja, en un concert públic, la part de piano d'un Trio de Wolf, i als onze havia esdevingut el pianista favorit de Goethe.

L'onze de març de 1829 dirigí per primera vegada l'admirable «Passió segons Sant Mateu», de Joan Sebastià Bach, treta de l'oblid per son propi i únic i admirable esforç que cal agrair en gran manera. Sens ell potser fora encara desconeguda l'esclatant glòria d'aquest formidable joiell.

Emprenqué diversos viatges per les principals poblacions europees, per donar-se a conèixer (fent alguns concerts sense cobrar res) com a virtuós del piano; en quals viatges organitzà i també dirigí grans festivals simfònics, al cap de

les principals orquestres, assolint sempre esclatants triomfs, en els dos aspectes de pianista i director.

Mendelssohn fou un home feliç, de sana natura moral: honest, ben equilibrat i digne, en tots els aspectes de la més franca simpatia.

Morí als 38 anys (1847), havent deixat 72 obres publicades i altres 48 d'inèdites. Des de les primeres que composà, escalà, al revés de la majoria dels grans mestres, el més gran renom; renom, per altra banda, ben digne, tota vegada que és en aquestes primeres obres on brilla més potent el seu geni, de tal manera que, després de l'obertura del «Somni d'una nit d'istiu», acabat quan l'autor comptava sols 17 anys (1), no va escriure, en endavant, cap altra composició que ultrapassés en valor el d'aquesta seva excel·lent obra mestra, la més representativa de la seva personalitat.

Elegància, claredat, seguretat de construcció i gust exquisidíssim són les principals característiques de ses més grans composicions, i, en especial, les dels tres quartets i els dos grans tríos; obres ben individuals, per la netedat del dibuix i la sobrietat del color, qualitats que recorden els grans models clàssics.

Mendelssohn ha estat un dels mestres que més imitadors ha tingut en tots els països. Ultra aquests, el seu geni abastà també molts admiradors, en primer rengle dels quals cal posar a Robert Schumann, son amic, que el considerava com un ésser miraculós i un geni pur, de procedència divina. (Carta de Schumann, del 23 d'agost de 1845).

(1) Mendelssohn havia ja escrits als 15 anys la Simfonia en *do menor*, n.º 1.

GOOSSENS

DEL gran renaixement musical nacionalista que vegé el segle passat una mica a tot arreu d'Europa, res de tan generalment desconegut com l'esplèndida festa del renaixement anglès. Viva baralla dels nous ideals contra la indiferència, l'hostilitat de l'ambient i la gran apatia del públic anglès, causaren les figures venerables dels Sir Mackensie, Stanford i Edward Elgar, especialment; que són la fita visible d'una primera etapa victoriosa que deixa un botí extraordinari d'obres de teatre, cantates, oratoris simfonies i obres de «música da camera». Altres noms venen al darrera d'aquests, autors de músiques més lliberals, gràcies a les quals la música anglesa, caminant cap a les fites extremes de l'avançada, pot ja llençar a la nit blava, com un coet lluent amb cabellera d'estels, el nom d'Eugène Goossens, un dels més joves, entre els joves compositors anglesos.

Les obres d'aquest autor provoquen a Anglaterra la discussió i l'entusiasme, car totes elles són d'una sorprenent valentia, amb el ritme segur dels grans invents clars i lògics.

La vida palpitant i l'ampla alenada de bellesa que corre per dintre de les seves combinacions — gairebé sempre multis sonants — subjuguen des del primer instant.

Com tots els veritables artistes — diu Cyril Scott — Goossens és un prodigiós inventor d'«efectes» de gran activitat creadora, sempre presidida per un